

Η πραγματική διάσταση της καύσης νεκρών από τον Μητρ. Πειραιώς

[Μητροπολιτικό Έργο](#) / [Ι.Μ. Πειραιώς](#)

Σημερινή παρέμβαση του Σεβασμιώτατου Μητροπολίτη Πειραιώς κ. Σεραφείμ, όπου δίνεται μια ηχηρή όσο και εμπεριστατωμένη απάντηση στις σοβαρές-σκόπιμες ή μη-ανακρίβειες των υπέρμαχων της καύσης των νεκρών.

Ακολουθεί το ανακοινωθέν:

Έπειδή γράφησαν κακεντρεχή σχόλια για τό «ΠΡΟΣ ΤΟ ΛΑΟ» διδακτικό κείμενο τῆς Ἀγιωτάτης μας Ἐκκλησίας μέ θέμα τήν καύση τῶν νεκρῶν, διευκρινίζομε τήν ισχύουσα πραγματικότητα γι' αὐτό τό πολύ εὐαίσθητο θέμα.

“ Σήμερα πλανᾶται ἀπό κερδοσκόπους ἢ ψευδῆς εἰκόνα, ὅτι δῆθεν ἡ ἀποτέφρωση γίνεται μέ ἀπλή καύση τοῦ σώματος στήν πυρά. Ὅπως σέ ὁρισμένες πε-ριπτώσεις γινόταν στήν ἀρχαιότητα. Αὐτό εἶναι ἀναληθές.

Κατά τήν σύγχρονη διαδικασία τῆς – κατ' εὐφημισμὸν – «ἀποτέφρωσης», μετά ἀπό

τήν καύση τοῦ νεκροῦ σέ κλίβανο ὁ ἀνθρώπινος σκελετός ρίχνεται σέ ἡλεκτρικό σπαστήρα (μίξερ, cremulator). Θρυμματίζεται καί μετατρέπεται σέ σκόνη. Εἰδικότερα ἡ ἀποτέφρωση διεξάγεται σέ δύο φάσεις:

α) Στήν πρώτη φάση ὁ νεκρός εἰσέρχεται σέ κλίβανο καί μετά τήν καύση τοῦ σώματος του δέν ἀπομένει ἡ τέφρα, ἀλλά ὁ ἀνθρώπινος σκελετός. Ὅ,τι δη-λαδὴ θα ἀπέμενε καί μετά την ταφή στό κοιμητήριο. Ἐνίστε, κατά τήν διάρκεια τῆς καύσης, ὁ ὑπάλληλος τοῦ ἀποτεφρωτηρίου ἀνοίγει τόν κλίβανο καί μέ σιδερένια ἐργαλεῖα σπάει τά ὀστά τοῦ νεκροῦ σέ μικρότερα τμήματα.

β) Στήν δεύτερη φάση συλλέγονται τά ὀστά ἀπό τόν κλίβανο καί ρίχνονται σέ μίξερ (σπαστήρα ὀστῶν, cremulator). Τό μίξερ κονιορτοποιεῖ τόν σκελετό καί τόν μετατρέπει σέ σκόνη. Ἡ σκόνη συλλέγεται σέ δοχεῖο («τεφροδόχο») καί παραδίδεται στούς οἰκείους τοῦ νεκροῦ.

Ἐπομένως, ὅταν σήμερα γίνεται λόγος γιά «ἀποτέφρωση», δέν κυριολεκτεῖται ὁ ὅρος. Οὔτε οἱ συγγενεῖς παραλαμβάνουν τήν «τέφρα» του νεκροῦ ἀπό τό ἀποτεφρωτήριο. Αὐτό πού παραλαμβάνουν δέν εἶναι τό προϊόν τῆς καύσης (τέφρα, στάχτη), ἀλλά ἡ σκόνη (τρίμματα) ἀπό τά ὀστά τά ὁποῖα ρίχθηκαν σέ σπαστήρα ὀστῶν (μίξερ) μετά τήν καύση.

Ἀπό τήν ἄποψη αὐτή, ἡ σύγχρονη «ἀποτέφρωση νεκρῶν» δέν διαφέρει καί πολύ ἀπό τήν «ἀνακύκλωση ἀπορριμμάτων». Εἶναι σαφές ὅτι, τουλάχιστον γιά τό ἥθος τῆς Ἐκκλησίας μας, αὐτή ἡ διαδικασία μηχανικοῦ ἀφανισμοῦ τοῦ σώματος δέν τιμᾷ τόν νεκρό. Ἡ Ἐκκλησία ἀρνεῖται ὅτι εἶναι ἀξιοπρεπές γιά τόν κεκοιμημένο ἄνθρωπο νά καεῖ σέ κλίβανο καί νά θρυμματισθεῖ σέ μίξερ.

Σέ ὅ,τι ἀφορᾷ στήν διαχείριση τῆς «τέφρας», ἡ νομοθεσία (νόμος 4368/2016 ἄρθρο 92. ΦΕΚ Α' 21/2016) τήν ὑποβιβάζει στήν κατηγορία τῶν ιδιωτικῶν ἀπορριμμάτων. Ἡ μετέπειτα τύχη τῆς «τέφρας» ἀποτελεῖ ιδιωτική ὑπόθεση τῶν συγγενῶν, χωρίς κρατικό ἔλεγχο προστασίας τοῦ περιβάλλοντος καί τῆς δημόσιας υγείας (π.χ. τροφικῆς ἀλυσίδας). Ἐπιτρέπεται στούς συγγενεῖς (ἐάν θέλουν νά ἀποφύγουν τά ἔξοδα φύλαξης τῆς τεφροδόχου σέ κοιμητήριο ἢ ἀποτεφρωτήριο) νά σκορπίσουν τήν «τέφρα», εἴτε ἐλεύθερα στήν θάλασσα, εἴτε σέ περιοχὴ ἐκτός σχεδίου πόλης (ἀδιάφορο ἂν εἶναι κατοικημένη ἢ καλλι-εργούμενη), εἴτε νά ρίξουν τήν τεφροδόχο στήν θάλασσα ὑπὸ τόν ὅρο ὅτι τό σκεῦος μπορεῖ νά διαλυθεῖ στό νερό. Δέν προβλέπεται κανένας ἔλεγχος ἀπὸ κρατική ἢ δημοτική ὑπηρεσία πρὸς διασφάλιση τῆς δημόσιας υγείας καί ἀπόκειται στήν νομιμοφροσύνη καί εὐαισθησία τῶν συγγενῶν, ἐάν καί πῶς θά τηρήσουν τίς παραπάνω ἐπιλογές τοῦ νόμου. Πρακτικά, δηλαδή, μετὰ ἀπὸ τήν παράδοση τῆς τεφροδόχου στήν οἰκογένεια τοῦ νεκροῦ, ἡ τύχη της ἀγνοεῖται ἀπὸ τό Κράτος.

Ὅλα τά παραπάνω δέν εἶναι εὐρέως γνωστά στήν πλειοψηφία τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, ἡ ὁποία γίνεται δέκτης συνθημάτων ἢ διαφημίσεων περί τῆς δῆ-θεν ἀξιοπρεποῦς λύσης τῆς ἀποτέφρωσης, ἀλλά προφανῶς ἀγνοεῖ τήν βιαιότητα καί ἐχθρότητα πρὸς τό ἀνθρώπινο σῶμα, ἡ ὁποία ἐπιδεικνύεται κατὰ τήν σύγχρονη διαδικασία ἀποτέφρωσης.

Ἀξιοσημεῖωτο δέ, εἶναι ὅτι κάποιοι ψυχολόγοι θεωροῦν πῶς ἡ σύγχρονη μέθοδος ἀποτέφρωσης ἀποτελεῖ σέ ἐπίπεδο φαντασιακό ἓνα ἰσοδύναμο τῆς αὐ-τοκτονίας.

Ἀσφαλῶς ὑπάρχουν ἄνθρωποι, ποῦ δέν ἀποδέχονται τήν κοινὴ Πίστη καί Ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ ἢ ἐπιλέγουν κατὰ τό δοκοῦν ποιούς Κανόνες καί Παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας θά ἀκολουθοῦν. Ἀκριβῶς ἐπειδὴ ἡ Ἐκκλησία σέβεται τήν ἐλευθερίαν τῆς ἐπιλογῆς τους νά παραδοθοῦν στήν πυρά, εἴτε ἐπι-θυμοῦν Κηδεῖα, εἴτε ὄχι, παρόμοια καί ἐκεῖνοι ὀφείλουν νά ἀναγνωρίσουν τήν ἐλευθερίαν τῆς Ἐκκλησίας νά μὴν ὑποχρεωθεῖ νά τελέσει Ἐξόδιο Ἀκολουθία γιὰ κάποιον, ποῦ ἀποφάσισε νά μὴν ἀνήκει καθόλου ἢ νά ἀνήκει ἐπιλεκτικὰ στήν Ἐκκλησία ἀφοῦ ἀπορρίπτει ὁρισμένες ἀπὸ τίς παραδόσεις Της, ὅπως τήν ταφή.

Διαφορετική εἶναι ἡ ἀντιμετώπιση τῆς Ἐκκλησίας πρὸς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἀκούσια ἢ μαρτυρικά (π.χ. στίς καταστροφικὲς πυρκαγιές) γνώρισαν τέτοιο σκληρὸ θάνατο καί φυσικά τίποτα καί κανεῖς δέν θά μπορέσει νά «ἐμποδίσει» τόν Θεό, στήν Δευτέρα Παρουσία, νά ἀναστήσει τούς ἀνθρώπους, τόσο ἀπὸ τά ὅστά, ὅσο καί ἀπὸ τήν τέφρα τους.

Πρέπει, ὅμως, νά κατανοήσουν ὅλοι, ἀκόμη καί ἐάν δέν εἶναι μέλη τῆς Ἐκκλησίας ἢ

«ἀρνοῦνται τὴν ἀθανασία» ἢ ψάχνουν τρόπους ὅσο τὸ δυνατόν πιό «ἀνώδυνου» χειρισμοῦ τοῦ θανάτου, ὅτι ἡ ἀπανθράκωση τοῦ σώματος καί ἡ σύνθλιψη του ἀποτελοῦν ἐκδήλωση πού κατ' οὐσίαν «βεβηλώνει» τὴν ἀνθρώπινη ὕπαρξη. Γιά τὴν Ἐκκλησία ὁ κάθε ἄνθρωπος εἶναι «κατ' εἰκόνα Θεοῦ» πλασμένος. Τὰ νεκρά σώματα δέν εἶναι ἀπορρίμματα! Δέν εἶναι ἄχρηστα ἀντι-κείμενα, τὰ ὁποῖα πρέπει νά παραδοθοῦν στήν φωτιά καί στόν θρυμματισμό, δηλαδή σέ ἕνα βίαιο ἀφανισμό. Ἡ Ἐκκλησία ἀρνεῖται τὴν καύση, ἐπειδὴ ἀρ-νεῖται τὸ ἀμετάκλητο ἀνθρώπινο τέλος καί τὴν βία πρὸς τὸ ἀνθρώπινο πρόσωπο. Εἶναι τραγικό νά καῖμε καί νά κονιορτοποιοῦμε ὅ,τι ἔχει ἀληθινὴ ἀξία.

Ἡ Ἐκκλησία ἐπιλέγει καί ἐφαρμόζει τὴν ταφή, διότι σέβεται τὸ σῶμα τοῦ κεκοιμημένου ἀνθρώπου, ἔχει πίστη καί ἐλπίδα στό αἰώνιο μέλλον καί ἀναθέτει στήν φύση τὴν εὐθύνη τῆς φθορᾶς τοῦ φυσικοῦ παρόντος τοῦ ἀνθρώπου.”